



Monumentnummer*: 527537

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 december 2006
Kadaster deel/nr 82865/85

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Oosterbeek Renkum Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Oosterbeek

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Oosterbeek C 5235

Omschrijving**

Omschrijving

DIENSTWONING annex ZOMERHUIS met WATERPOMP. De dienstwoning is gelegen aan de westzijde van het landgoed westelijk van de ter plaatse noordzuid lopende Schelmseweg en heeft naast het huis een oorspronkelijke nog functionerende waterpomp. De woning is als dienstwoning gebouwd en midden dertiger jaren van de twintigste eeuw tot zomerhuis verbouwd.

De dienstwoning annex zomerhuis uit 1872 bezit een T-vormige plattegrond en is met het voorhuis evenwijdig aan de weg gesitueerd. Het pand is in baksteen opgetrokken en is zowel in het door een zadeldak gedekte voorhuis als in het samengestelde dak van het achterhuis met riet gedekt. Aan de achterzijde van het achterhuis is haaks op de gevel een zadeldak aangekapt. In de diverse dakschilden komen met riet doorgetrokken dakkapellen voor. Op de twee nokassen komen op elk twee schoorstenen met een dekplaat voor. Een van dekplaten is uitgerust met een metalen windvaan waarop het jaartal 1938. Het voorhuis wordt door een ondiepe voortuin, begrensd door een gietijzeren hekwerk, van de weg gescheiden.

De symmetrisch ingedeelde voorgevel met plint, wordt door vier blokgepleisterde pilasters op de hoeken gemarkeerd. De gevel bevat vijf vensterassen, met in het midden de deur onder een bovenlicht waarin een gietijzeren levensboom. Rechts van de ingang komt een gevelsteen voor waarin afleesbaar 'G. VAN ECK 18 - 14-8 - 72'. De vensters ter weerszijden met 2x(1+2)-ruits ramen, zijn alle beluikt en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



gevat tussen een strekse boog en houten dorpel. Gescheiden door enkele muurankers ter hoogte van de verdiepingsvloer komen onder de overstekende dakrand drie kleine gietijzeren 'spinnenkopraampjes' voor. In het dakschild komen twee dakkapellen voor met driestrooks ramen.

De linker zijgevel bestaat uit de eindgevel met de rondboogvormige deur met zijlichten. Geheel links komt nog een lichtspleet voor. Rechts bevindt zich een samengesteld venster met gekoppelde ramen onder een bovenlicht. De geveltop is beschoten vanaf de verdieping waarin twee vensters. Het achterschild van het zadeldak is aan deze zijde verder naar beneden doorgetrokken dan aan de voorgevel.

De rechter zijgevel van het voorhuis bevat een raam van het standaardtype als in de voorgevel en op de verdieping een vierruits getoogd raam. De overstek is van een gezaagde windveer voorzien en een makelaar.

De linker zijgevel van het achterhuis bevat een driestrooks venster onder een dakkapel waarin twee vierruits kantelramen. Het gevelgedeelte op de hoek met de achtergevel bevat een samengesteld beluikt venster onder een houten veranda waarop dubbele deuren uitkomen. Het aangekapte zadeldak wordt op de hoeken door ijzeren kolommen ondersteund.

De achtergevel wordt deels in beslag genomen door een trap die evenwijdig is geplaatst aan de gevel met eronder dubbele tuindeuren met luiken en links een segmentboogvormige dubbele deur met ruiten. De verdieping, waarin een raam en een deur, is beschoten. Het overstek van het voorschild rust op ijzeren kolommen.

De rechter zijgevel van het achterhuis bevat enkele stalraampjes en twee dakkapellen met samengestelde vensters.

Voor deze zijgevel staat een pomp met natuurstenen bekleding waarin casementen zijn opgesteld, gedekt door een metalen tentdakvormige afsluiting.

Waardering

De DIENSTWONING annex ZOMERHUIS met WATERPOMP als onderdeel van de historische buitenplaats 'Mariëndaal' is van algemeen belang:

- als goed voorbeeld van een in hoofdvorm gaaf bewaarde dienstwoning;
- vanwege de historisch-functionele samenhang van de woning met hekwerk, pomp en tuinaanleg als onderdeel van de buitenplaats Mariëndaal;
- als bijzondere uitdrukking van een ontwikkeling in de (bewonings)geschiedenis van de oorspronkelijke dienstwoning tot zomerwoning en als zodanig van de buitenplaats;
- vanwege de ensemblewaarde in relatie met de overige onderdelen van de historische buitenplaats 'Mariëndaal'.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument